Code No. 5110

Roll No. ....

SET : A

D. El. Ed. 1st Year Exam., October – 2020
(Admn. Year 2018 & 2019)

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 35*

समय : 2 घण्टे] *[अधिकतम अंक : 35*

सामान्य निर्देश :

*(i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ **7** तथा प्रश्न **21** हैं।*

*(ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये **कोड नम्बर** तथा **सेट** को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।*

(iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।

(iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

www.cclchapter.com

(v) *उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।*

(vi) *परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।*

(vii) *कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है,* ***परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।***

(viii) ***सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।***

(ix) *3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।*

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਮੁੱਢਲੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ? 1

(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਪੰਜ

(ੲ) ਦੋ (ਸ) ਤਿੰਨ

2. ਪਾਠ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਵਿਚਾਲੇ ਅਰਥ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? 1

(ੳ) ਪੜ੍ਹਨਾ (ਅ) ਸੁਣਨਾ

(ੲ) ਲਿਖਣਾ (ਸ) ਸਮਝਣਾ

www.cclchapter.com

3. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਕਿੰਨੇ ਅੱਖਰ ਸਨ ? 1

(ੳ) 37 (ਅ) 35

(ੲ) 34 (ਸ) 41

4. ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ? 1

(ੳ) ਵਾਰਤਾਲਾਪ

(ਅ) ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ

(ੲ) ਤਕਰਾਰ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀ

5. ਸੁਣਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

6. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਅੰਜਨ ਹਨ ? 1

(ੳ) 35 (ਅ) 41

(ੲ) 38 (ਸ) 40

www.cclchapter.com

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸਾਰਥਕ ਇਕਾਈ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਰਨ (ਅ) ਅੱਖਰ

(ੲ) ਲਗਾਖਰ (ਸ) ਸ਼ਬਦ

9. ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

10. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ। 5

ਜਾਂ

ਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪਦ ਰੂਪ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਾਰਤਕ

(ਅ) ਕਵਿਤਾ

(ੲ) ਗੱਦ

(ਸ) ਕਹਾਣੀ

www.cclchapter.com

12. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? 1

(ੳ) 1460 ਈ. (ਅ) 1465 ਈ.

(ੲ) 1469 ਈ. (ਸ) 1470 ਈ.

13. ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ? 1

(ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਅ) ਡਾ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ (ਸ) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

14. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1

(ੳ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਅ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ

(ੲ) ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ

15. ਮਿਰਜ਼ੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋ ਉਤੱਮ ਕਿੱਸਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਹਾਸ਼ਮ

(ਅ) ਕਾਦਰਯਾਰ

(ੲ) ਪੀਲੂ

(ਸ) ਅਹਿਮਦ ਗੁੱਜਰ

www.cclchapter.com

16. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ 'ਹੀਰ' ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਰਚਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿੰਨੇ ਭੇਦ ਹਨ? 1

(ੳ) ਇਕ

(ਅ) ਦੋ

(ੲ) ਤਿੰਨ

(ਸ) ਚਾਰ

18. ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸਮਝਾਉਣਾ (ਅ) ਬਿਖਰਾਉਣਾ

(ੲ) ਸਿਰਜਣਾ (ਸ) ਭਟਕਾਉਣਾ

19. ਨਿਬੰਧ ਨੂੰ 'ਮਨ ਦਾ ਬੇ-ਲਗਾਮ ਵੇਗ' ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਜਾਨਸਨ ਨੇ

(ਅ) ਬੇਕਨ ਨੇ

(ੲ) ਵਿਲਸਨ ਨੇ

(ਸ) ਐਮਰਸਨ ਨੇ

www.cclchapter.com

20. ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਿਸਥਾਰ

(ਅ) ਵਿਆਖਿਆਂ

(ੲ) ਵਰਨਣ

(ਸ) ਥੋੜ੍ਹਾ

21. ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

www.cclchapter.com

Code No. 5110

Roll No. ....

SET : B

D. El. Ed. 1st Year Exam., October – 2020
(Admn. Year 2018 & 2019)

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 35*

समय : 2 घण्टे] *[अधिकतम अंक : 35*

सामान्य निर्देश :

(i) *कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ **7** तथा प्रश्न **21** हैं।*

(ii) *प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये **कोड नम्बर** तथा **सेट** को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।*

(iii) *कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।*

(iv) *उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।*

www.cclchapter.com

(v) *उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।*

(vi) *परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।*

(vii) *कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है,* ***परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।***

(viii) ***सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।***

(ix) *3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।*

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਮੂਲ ਅੱਖਰਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) 35 (ਅ) 40

(ੲ) 41 (ਸ) 26

2. 'ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕੌਸਲ' ਕਿਹੜਾ ਕੋਸ਼ਲ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੁਣਨ ਕੌਸ਼ਲ (ਅ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੌਸ਼ਲ

(ੲ) ਵਾਚਨ ਕੌਸ਼ਲ (ਸ) ਵਿਚਾਰ ਕੌਸ਼ਲ

www.cclchapter.com

3. ਸੁਣਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਢੁੱਕਵੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਮੌਨ ਪਾਠ (ਅ) ਉੱਚੀ ਪਾਠ

(ੲ) ਗੰਭੀਰ ਵਾਚਨ (ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀ

4. ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲਿਖਤੀ ਭਾਸ਼ਾ

(ਅ) ਮੌਖਿਕ ਭਾਸ਼ਾ

(ੲ) ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ

(ਸ) ਸਾਹਿਤਕ ਭਾਸ਼ਾ

5. ਪੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਪਛੜੇਪਨ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ? 3

6. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਪੰਜਾਬੀ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਲਗ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸਿਹਾਰੀ (ਅ) ਬਿਹਾਰੀ

(ੲ) ਹੋੜਾ (ਸ) ਲਾਂ

www.cclchapter.com

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾਤ ਹੈ : 1

(ੳ) ਕੁਦਰਤ ਦੀ

(ਅ) ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ

(ੲ) ਸਮਾਜ ਦੀ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀ

9. ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 3

10. ਪੜਨਾਂਵ ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 5

ਜਾਂ

ਵਰਨ-ਬੋਧ ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੰਡ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ਼ ਹੈ? 1

(ੳ) ਚਾਰ

(ਅ) ਪੰਜ

(ੲ) ਛੇ

(ਸ) ਦਸ

www.cclchapter.com

12. 'ਸਾਹਿਤ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆਂ ਹੈ? 1

(ੳ) ਫ਼ਾਰਸੀ (ਅ) ਅਰਬੀ

(ੲ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ (ਸ) ਉਰਦੂ

13. ਅਲੰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1

(ੳ) ਛੰਦ (ਅ) ਗਹਿਣੇ

(ੲ) ਸ਼ਿੰਗਾਰ (ਸ) ਉਪਮਾ

14. ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਸਾਲ ਕਿਹੜਾ ਸੀ? 1

(ੳ) 1604 ਈ.

(ਅ) 1704 ਈ.

(ੲ) 1666 ਈ.

(ਸ) 1708 ਈ.

15. ਹਾਸ਼ਮ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਹੀਰ-ਰਾਂਝਾ

(ਅ) ਸੋਹਨੀ ਮਹੀਂਵਾਲ

(ੲ) ਸ਼ੀਰੀ ਫਰਿਹਾਦ

(ਸ) ਸੱਸੀ-ਪੁੰਨੂੰ

www.cclchapter.com

16. ਪੀਲੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿੱਸੇ 'ਮਿਰਜ਼ਾ' ਬਾਰੇ ਤੁਸੀ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹਨ? 1

(ੳ) ਇਕ (ਅ) ਦੋ

(ੲ) ਤਿੰਨ (ਸ) ਚਾਰ

18. ਸੰਵਾਦ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੁਆਦ

(ਅ) ਸੰਵਾਗ

(ੲ) ਗੱਲਬਾਤ

(ਸ) ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

19. ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ? 1

(ੳ) ਕੰਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ

(ਅ) ਪਰੋਜ਼

(ੲ) ਪੋਇਟਰੀ

(ਸ) ਥੀਮ

www.cclchapter.com

20. ਨਿਬੰਧ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜੀ ਦਾ ਪਰਆਇਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ : 1

(ੳ) ਲੈਟਰ (Letter)

(ਅ) ਪੋਇਟਰੀ (Poetry)

(ੲ) ਐਸੇ (Essay)

(ਸ) ਆਰਟੀਕਲ (Article)

21. ਨਿਬੰਧ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ? ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। 3

www.cclchapter.com

Code No. 5110

Roll No. ....

SET : C

D. El. Ed. 1st Year Exam., October – 2020
(Admn. Year 2018 & 2019)

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 35*

समय : 2 घण्टे] *[अधिकतम अंक : 35*

सामान्य निर्देश :

(i) *कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ* ***7*** *तथा प्रश्न* ***21*** *हैं।*

(ii) *प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये* ***कोड नम्बर*** *तथा* ***सेट*** *को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।*

(iii) *कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।*

(iv) *उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।*

www.cclchapter.com

(v) *उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।*

(vi) *परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।*

(vii) *कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है,* ***परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।***

(viii) ***सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।***

(ix) *3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।*

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਢਲਾ ਪੜਾਅ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਬੋਲਣਾ (ਅ) ਪੜ੍ਹਨਾ

(ੲ) ਲਿਖਣਾ (ਸ) ਸੁਣਨਾ

2. ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸ ਰੂਪ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ (ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਉੱਪਰ

(ੲ) ਵਾਚਨ ਕੌਸ਼ਲ (ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀ

www.cclchapter.com

3. ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਚਤ ਵਾਲੀ ਵਿਧੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ? 1

(ੳ) ਉੱਚੀ ਪਾਠ (ਅ) ਸਮੂਹਕ ਵਾਚਨ

(ੲ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਾਚਨ (ਸ) ਮੌਨ ਪਾਠ

4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਰਧ ਸ੍ਵਰ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ? 1

(ੳ) ਇਕ (ਅ) ਪੰਜ

(ੲ) ਦੋ (ਸ) ਸੱਤ

5. 'ਮੌਨ ਪਾਠ' ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈਂ ? 3

6. ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. 'ਸੱਜਣ' ਦਾ ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ। 1

(ੳ) ਫੱਕਰ (ਅ) ਪੀਰ

(ੲ) ਦੁਰਜਨ (ਸ) ਸਾਈ

8. ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਕਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ? 1

(ੳ) ਤਿੰਨ (ਅ) ਚਾਰ

(ੲ) ਦੋ (ਸ) ਪੰਜ

www.cclchapter.com

9. ਵਾਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

10. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ ਕਿੰਨੇ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 5

ਜਾਂ

ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮੋਢੀ (ਪਹਿਲਾ) ਨਿਬੰਧਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਸੀ? 1

(ੳ) ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਡਾ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਪੰਡਤ ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫ਼ਲੌਰੀ

(ਸ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ

12. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਨਹੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ (ਅ) ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ

(ੲ) ਸਿੱਧਿ ਗੋਸ਼ਟਿ (ਸ) ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ

www.cclchapter.com

13. ਆਤਮਕਥਾ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ : 1

(ੳ) ਬਾਇਓਗ੍ਰਾਫੀ (Biography)

(ਅ) ਆਟੋ-ਬਾਇਓਗ੍ਰਾਫੀ (Auto-biography)

(ੲ) ਐਸੇ (Essay)

(ਸ) ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ (Essay Writing)

14. ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਟਕ ਅਪੂਰਾ ਹੈਂ? 1

(ੳ) ਵਾਰਤਾਲਾਪ (ਅ) ਉਦੇਸ਼

(ੲ) ਵਿਸ਼ਾ (ਸ) ਰੰਗਮੰਚ

15. 'ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ' ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ : 1

(ੳ) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ

(ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ੲ) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

16. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 3

www.cclchapter.com

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਸੰਵਾਦ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੁਆਦ (ਅ) ਸੰਵਾਗ

(ੲ) ਗੱਲਬਾਤ (ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

18. ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਹੈ : 1

(ੳ) ਬੰਨ੍ਹਣਾ

(ਅ) ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣਾ

(ੲ) ਕਾਵਿਕ ਰੰਗ ਦੇਣਾ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

19. ਬੋਲਚਾਲ ਵਿਚ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੂਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲਿਖਤ ਰੂਪ

(ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ

(ੲ) ੳ ਅਤੇ ਅ

(ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

www.cclchapter.com

20. ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ? 1

(ੳ) ਪਰੋਜ਼ (Prose)

(ਅ) ਕੰਮਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ (Composition)

(ੲ) ਪ੍ਰੱਸੀ ਰਾਈਟਿੰਗ (Precis Writing)

(ਸ) ਐਕਸਪਲੇਨੇਸਨ (Explanation)

21. ਲਿਖਤ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

---

www.cclchapter.com

Code No. 5110

Roll No. ....

SET : D

D. El. Ed. 1st Year Exam., October – 2020
(Admn. Year 2018 & 2019)

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 35*

समय : 2 घण्टे] *[अधिकतम अंक : 35*

सामान्य निर्देश :

(i) *कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ **7** तथा प्रश्न **21** हैं।*

(ii) *प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये **कोड नम्बर** तथा **सेट** को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।*

(iii) *कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।*

(iv) *उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।*

www.cclchapter.com

(v) *उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।*

(vi) *परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।*

(vii) *कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है,* ***परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।***

(viii) ***सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।***

(ix) *3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।*

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅੱਖਰ ਹਨ : 1

(ੳ) ਪੈਂਤੀ (ਅ) ਉੱਨਤੀ

(ੲ) ਚਾਲੀ (ਸ) ਇਕਤਾਲੀ

2. ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਪੜ੍ਹਨਾ (ਅ) ਬੋਲਣਾ

(ੲ) ਲਿਖਣਾ (ਸ) ਸੁਣਨਾ

www.cclchapter.com

3. 'ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕੌਸਲ ਕਿਹੜਾ ਕੌਸ਼ਲ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੁਣਨ ਕੌਸ਼ਲ

(ਅ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੌਸ਼ਲ

(ੲ) ਵਾਚਨ ਕੌਸ਼ਲ

(ਸ) ਵਿਚਾਰ ਕੌਸ਼ਲ

4. ਲੇਖਨ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹਨ। 1

(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਪੰਜ

(ੲ) ਤਿੰਨ (ਸ) ਦੋ

5. ਪੜਨ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

6. ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਮੱਰਥਾ ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਬੋਲਣ-ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਅੰਗ ਹਨ? 1

(ੳ) ਦੋ (ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ (ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

www.cclchapter.com

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋ ਸਾਰਧਕ ਇਕਾਈ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸ਼ਬਦ (ਅ) ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ

(ੲ) ਵਾਕ (ਸ) ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ

9. ਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸੋ? 3

10. 'ਅਖਾਣ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਅਰਥ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ? 5

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

(ਅ) ਪੀਲੂ

(ੲ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਸ) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

12. ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ? 1

(ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਅ) ਡਾ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

www.cclchapter.com

13. ਦਮੋਦਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ

(ਅ) ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ

(ੲ) ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾ

(ਸ) ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ

14. ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਰਾਣੀ ਕੋਕਲਾਂ (ਅ) ਪੂਰਨ ਭਗਤ

(ੲ) ਹੀਰ-ਰਾਂਝਾ (ਸ) ਸੱਸੀ-ਪੁੰਨੂੰ

15. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਹੈ? 1

(ੳ) ਮੁਕਬਲ

(ਅ) ਦਮੋਦਰ

(ੲ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ

(ਸ) ਹਾਸ਼ਮ

16. ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

www.cclchapter.com

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਬੋਲਚਾਲ ਵਿਚ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੂਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈਂ? 1

(ੳ) ਲਿਖਤ ਰੂਪ

(ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ

(ੲ) ੳ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

18. ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 1

(ੳ) ਤਿੰਨ (ਅ) ਚਾਰ

(ੲ) ਦੋ (ਸ) ਅੱਠ

19. ਨਿਬੰਧ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਪਰਆਇਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ : 1

(ੳ) ਲੈਟਰ (Letter)

(ਅ) ਪੋਇਟਰੀ (Poetry)

(ੲ) ਐਸੇ (Essay)

(ਸ) ਆਰਟੀਕਲ (Article)

www.cclchapter.com

20. ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਹੈ : 1

(ੳ) ਵਿਸਥਾਰ

(ਅ) ਵਿਆਖਿਆਂ

(ੲ) ਵਰਨਣ

(ਸ) ਥੋੜ੍ਹਾ

21. ਚੰਗੀ ਸੰਵਾਦ ਰਚਨਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 3

www.cclchapter.com